

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

СУТНІСТЬ АУДИТУ ТА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Купріна Н.М., д.е.н., професор

Беспалько О.В., магістр 2 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Лосєва О.В., магістр 2 курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Здійснення ефективності діяльності підприємства та ефективного управління нею неможливо без налагодженої системи контролю, яка базується на сучасних інструментах та методах. Таким інструментом проведення внутрішнього контролю на підприємствах може бути й внутрішній аудит, для забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання малого, середнього та великого бізнесу. Для суб'єктів підприємницької діяльності малого бізнесу, більш ефективним для оцінки системи контролю буде саме зовнішній аудит, що пов'язано з наявністю додаткових джерел фінансування адміністративного персоналу – внутрішніх аудиторів, особливо в теперішній час – військового стану в Україні.

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» №2258-VIII від 21.12.2017 р.: (станом на 20.09.2022 р.) [1] окремо виділяє аудит (аудиторські перевірки) і інші аудиторські послуги та трактує аудит чином [1] – «це перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність у усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно з вимогами користувачів». Таким чином, всі інші послуги є саме іншими аудиторськими послугами, і які надають аудиторські фірми відповідно до даного Закону [1].

Як що розглянути визначення сутності аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, то аудитом вважають «незалежна перевірка фінансових звітів або віднесена до них фінансова інформація об'єкта незалежно від того, дає прибуток або ні, його розмірів і форм організації, коли така перевірка здійснюється з метою висловлення подальшої думки» [2, с. 48].

Для визначення сутності аудиту, необхідно дослідити практичні аспекти діяльності міжнародних аудиторських фірм. Так, як показало наше дослідження [3, с. 237-238], Комітет американської бухгалтерської асоціації з основних концепцій обліку (American Accounting Association – AAA – Committee on Basic Auditing Concepts), визначає сутність аудиту, як – «це системний процес отримання й оцінки об'єктивних даних про економічні дії та події, який встановлює рівень їх відповідальності визначеному критерію і дає результати зацікавленим користувачам», що є найбільш широким

трактуванням ніж в законодавчих актах України. Наше дослідження підтверджує [3, с. 236-243], сутність категорії «аудиторські послуги», в наукових та практичних джерелах трактується по-різному: аудиторські послуги, як здійснення аудиту; супутні послуги (інші аудиторські послуги), окрім аудиторських перевірок; аудиторські послуги, що надаються клієнтам, як здійснення аудиторських перевірок (аудиту); супутні аудиту послуги [4-8].

Кулаковською Л., Піча Ю. [193, с. 9] наводять, що аудиторська діяльність – це «безпосередньо самостійна, систематична, на власний ризик підприємницька діяльність щодо надання аудиторських послуг із метою отримання прибутку...». Відповідно до такого визначення, на нашу думку, аудиторські послуги – це не тільки проведення аудиту фінансової звітності, але й інших аудиторських послуг, що пов'язано з метою ефективного функціонування підприємства та відповідає сучасним вимогам його діяльності. Така думка підтверджується ще й тим, що крім аудиту фінансової звітності, необхідні проводити оцінку ефективності використання ресурсів, вартості активів і капіталу, своєчасності погашення заборгованості – дебіторської та кредиторської, оцінка фінансового стану підприємства, результативності діяльності, податкове планування та оптимізації податків тощо.

Наше дослідження показало [3, с. 236-243], що сучасними вимогами діяльності промислових підприємств і науковці, і професійні аудитори, і національне законодавство приділяють увагу в основному, аудиту фінансової звітності. Але за допомогою надання професійних аудиторських послуг можна забезпечити надійну, ефективну, сталу та конкурентоспроможну діяльність вітчизняних промислових підприємств, що приведе до надійного та тривалого існування як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках. Такі самі висновки сформовані в своїх дослідженнях й Кулаковська Л., Піча Ю. [6 с. 9-12], Г.О., Ткачук [9, с. 316-320], а також підтверджується зарубіжною практикою проведення аудиту та здійснення аудиторських послуг аудиторськими фірмами.

Таким чином, такий підхід до застосування аудиторських послуг у діяльності суб'єктів господарювання національної економіки є дуже актуальним в сучасних умовах їх функціонування та агресивного впливу факторів зовнішнього середовища, та потребує розробки напрямів його здійснення для окремих груп об'єктів та видів діяльності підприємства, що потребує подальших досліджень.

Література

10. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України №2258-VIII від 21.12.2017 р.: за станом на 20.09.2022 р. / Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 20.09.2023 р.).

11. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики / пер. з англ. мови О.В. Селезньов, О.Л. Ольховікова, О.В. Гик та ін. Київ: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. 1152 с.

12. Купріна Н.М. Забезпечення конкурентоспроможності харчової промисловості України: теорія і практика: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», Одеса. 2019. 304 с.

13. Аудит: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Дікань Л.В., Чечетова Н.Ф., Голуб Ю.О., О.О. Вороніна О.О.; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Л.В. Дікань. Харків: ВД «Інжек», 2009. 186 с.

14. Давидов Г.М. Аудит: навч. посіб. (2-ге вид., перероб. та доп.). Київ: Т-во «Знання», КОО, 2001. 363 с.

15. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Каравела, 2008. 560 с.

16. Основи аудиту: навч. посіб. / Дерев'янка С.І., Олійник С.О., Кузик Н.П., Ганяйло О.М. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 328 с.

17. Шкіря Н.Л., Нікульникова Т.Г., Залязнік Н.В. Аудит: навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2008. 224 с.

18. Ткачук Г. О. Контроль оренди цілісних майнових комплексів // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». 2012. №7(26). С. 316-320.

147. <i>Stupnytska T.M., Kozak O.A., Volodina O.P.</i> MODERN ASPECTS OF THE ANALYSIS OF THE RATIO OF RECEIVABLE AND CREDITOR INDEBTEDNESS.....	501
148. <i>Антонюк П.О., Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.</i> АНАЛІЗ ЗМІН В ТОВАРНІЙ СТРУКТУРІ ЕКСПОРТУ, ВИЗВАНИХ УМОВАМИ ВІЙНИ.....	505
149. <i>Ощепков О.П., Белкін Д.О.</i> АНАЛІЗ КОРЕЛЯЦІЙНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ АКТИВНИМИ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА ЧИСТИМ ДОХОДОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ).....	509
150. <i>Купріна Н.М., Гребейнікова Н.А., Величко О.М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	512
151. <i>Купріна Н.М., Беспалько О.В., Лосєва О.В.</i> СУТНІСТЬ АУДИТУ ТА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	516
152. <i>Купріна Н.М., Молчанов В.І., Побожий Ю.О., Євич М.В.</i> АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	519
153. <i>Купріна Н.М., Чабан Ю.О., Галушкіна А.А., Манолій А.Ю.</i> ФАКТОРНІЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ	524
154. <i>Ощепков О.П., Магденко С.О., Малицький І.А.</i> ДИНАМІКА ВПЛИВУ ОБОРОТНИХ ЗАПАСІВ НА ПОКАЗНИКИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ОБОРОТНІСТЬ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	529
155. <i>Мельник Ю.М., Дерменжи С.О. Кіртока Р.Г.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	532
156. <i>Мельник Ю.М., Сарієва Г.І.</i> УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	536
157. <i>Ступницька Т.М., Кучеренко Л.С., Володіна О.П.</i> НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА: АСПЕКТИ АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	540
158. <i>Тарасова О.В., Марковська О.Р.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	544